

Mette Kathrine Grosbølls prædiken 14. søndag efter trinitatis

Taler

Mette Kathrine Grosbøll
Sognepræst

Dato

26. august 2018

Sted

Sions Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Johannesevangeliet kapitel 5, vers 1-15

”Jeg bliver både vred og ked af det, når jeg er i kirker, for jeg føler, at de er bygget på en løgn. Jeg har ikke kunnet bruge Gud til noget. Men for dem, som tror på Gud og ikke er gal på Gud, som jeg er, er der nok støtte og trøst at have i det rum”.

Ordene er ikke mine. De stammer fra et interview i Eurowoman med en tv-vært, der fortæller om et meget voldsomt sygeforløb med dobbelt nyresvigt, og om hvad den oplevelse har sat i gang hos hende. Sygdommen har gjort hende opmærksom på flere ting. Hun er blevet opmærksom på, hvordan vi bruger den tid, vi har og hvor meget forfængelighed styrer vores tilværelse. Hun er blevet opmærksom på, hvor meget vi bruger kampmetaforik, når vi taler om sygdom: at vi kæmper mod sygdommen og vinder eller taber kampen, og hun er i den forbindelse blevet opmærksom på, i hvor langt højere grad sygdom faktisk handler om held og uheld. Det er uheldigt, når du bliver syg og omvendt heldigt, hvis du slap, ligesom held spiller den afgørende rolle for, hvorvidt du bliver rask igen, og ikke hvor meget og hvor heltmodigt, du har kæmpet.

Og så får vi altså også hendes betragtninger om Gud og kirkerummet – kirkerummet som et, der fylder dig med løgn om en gud, hun interessant nok er vred på. Folk, som tror på Gud, og ikke ligesom hende er gal på ham, kan måske nok hente noget støtte og trøst i det rum, glatter hun ud. (TV-værter for populærprogrammer skal nok være sig for at være for skarpe i udmeldingerne). Men hun bliver selv både vred og ked af det, for hun føler, at det er bygget på en løgn.

Her er det altså irriterende med sådan nogle dameblade, at de ikke har brugt interviewet til at bære noget mere i det med gudsforholdet. ”Jeg føler, at Gud er en løgn”, lyder overskriften på artiklen ellers, men det er nok mest fordi det altså alligevel er et lidt kontroversielt udsagn, for journalisten spørger jo ikke ind til, hvad vreden handler om eller hvori løgnen består. Og heller ikke til hvad det er for en gud hun er vred på. Det er ellers temmelig relevant.

Johannesevangeliet tager os med til Betesda dam i dag. Den ligger i Jerusalem, ved fåreporten, står der. Der ligger en masse syge mennesker med søjler rundt om sig, og beskrivelsen får det til at lyde som en slags tremmer for deres kropslige fængsel, som de ligger der og venter på, at en engel skal komme ned og røre vandet. Når englen kommer ned i vandet gælder det om at få fart på og komme først ned i dammen. Så bliver man nemlig rask!

Ved Betesda dam gælder det om at være klar, være stærkest og hurtigst, og det handler om at have allieret sig med dem, der er stærkest og hurtigst, hvis man ikke selv kan gå. Man skal kæmpe nok for at blive rask – så skal man nok blive rask.

Det er, hvis I spørger mig, et rimelig sygt scenarium, og i virkeligheden ligner det det, føromtalte tv-vært vender sig imod på baggrund af hendes sygdomserfaring. Det handler overhovedet ikke om at være stærkest og hurtigst, insisterer hun. Det handler om at være heldig eller uheldig. Og alle de gange vi påstår alt muligt andet, pålægger vi hver enkelt menneske en rasende masse skyld og ansvar for egen lidelse, ligesom vi kaster dem lige lukt i armene på alle mulige heksedoktorer, yogakure, udrensnings-jeg-skal-komme-efter-dig, hjemmeguder og hvad har vi ellers. Du skal selv gøre noget, du skal kæmpe, du skal ville det nok, du skal tro nok på det. Det bliver pludselig til et spørgsmål om religion i sin grimteste form.

”Vil du være rask”, spørger Jesus manden – et ret så retorisk spørgsmål, må vi sige – ellers lå han vel ikke der ved dammen. Men manden er ikke ukendt med alle de krav om kamp, tro og vilje, som pålægges en syg, så han forklarer straks, hvorfor han ikke er blevet det. Han har ikke et menneske, der kan hjælpe ham i, og hver eneste gang den der engel dukker op, når en anden i før ham.

”Jesus sagde til ham: Rejs dig, tag din bære og gå”! Det gjorde manden så.

Der var han da godt nok heldig, ham manden. Ja, det var han da, men det er sådan set ikke det væsentlige ved historien. For han var mere end heldig. Han var frelst.

”Jeg bliver både vred og ked af det, når jeg er i kirker, for jeg føler, at de er bygget på en løgn”, siger altså vores tv-vært, og lige så provokerende udsagnet kan forekomme for os, der ligesom er gået herind, hvad end vi nu får løn for det eller ej, så kan det måske være mere relevant end bare som iøjnefaldende provokation. Hun taler, som om hun ikke opererer med nogen gud, samtidig med, at hun er gal på ham og hun kan da også godt forstå, hvis folk, der tror uden at være gale, kan hente støtte og trøst herinde. I vores tid er vi blevet meget varsomme med at udtale os for kritisk om hvad folk tror på – enhver bliver salig i sin tro, siger vi (og ruller med øjnene bagom ryggen på dem). Det interessante ved udsagnet er, hvad det er for en gud, hun forestiller sig? Havde hun forventet en, der sørgede for at hun ikke blev syg, hvis hun bare var sød og motionsdyrkende? Er det det, hun tror, os, der kommer her tit, kan levere eller love for fremtiden? Er den gud, som hun forestiller sig prædiket inden for kirkens mure sådan en, der lader dig ligge ved en dam, og så gælder det ellers om at komme først i, når vandet bringes i oprør af en engel? Og altså sådan en der giver dig støtte og trøst, fordi du har love at håbe, at du en dag kommer først?

Hvis det er det – og det tror jeg altså, selvom journalisten ikke borede i det – så vil jeg sige: Den gud blev der gjort op med for længe siden – f.eks. den dag ved Betesda dam. Dér viste Gud sig nemlig, som den, der kommer til dig velvidende, at du, når alt kommer til alt, ikke kan så meget selv – i hvert fald ikke når det gælder din frelse, og med frelse mener jeg det, at du er sat fri til at leve dit liv uden at lade dig hæmme af tidens mere eller mindre syge guder og alle de regler og lammende krav, der følger med dem. Du er frelst fra menneskefjendsk religion og sat fri til at stole på, at Gud ikke er et plaster, du kan få på, når du kommer i kirke, med løfte om bedre tider engang.

I stedet får du løftet om, at Gud er den, der kommer til dig, når du er handlingslammet og låst fast i tankerne om alt det, der ikke virker, og at han kalder dig ud af det. Du får at vide, at Gud er den, det gjorde Betesda dam og al den væsen til løgn og satte mennesket før regler og skrøner ved at komme hver enkelt af os i møde og tale os ind til livet. Det er det, vi kommer i kirke for at høre, og det er såmænd både til støtte og trøst, men netop fordi det ikke er bygget på løgn, men på opgøret med den.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. AMEN

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

14. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mette-kathrine-grosbolls-praediken-14-sondag-efter-trinitatis-2018>